

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Joh. Jonstoni Thaumatographia Naturalis

Jonston, Jan

Amstelodami, 1661

Caput XVI

urn:nbn:de:bsz:31-97032

CAPUT XVI.
DE MUSCIS.

IN Cyrene plura muscarum reperiuntur genera, formis coloreque distincta. Latifrontes enim alix, mustelarum instar, vipetis alix similes. In Sicilia vero & Italia tam acris morsus esse ajunt, ut necent ad quæ devolarint. Toleti autem in macello publico, unam modo per integrum annum comparere muscam, insigni notabilem albedine. *Rhodigin. l. 17. lect. antig. c. 11.* scribit. In Hispaniola virides sunt piæque, in urbe B. Dominici præcipue, Vespertum magnitudine, terram pedibus fodientes, & subterraneos sibi exstruentes nidos. Hispanis denique ipsis peculiarem fuisse muscarum multitudinem *Strabo* memorat, eamque semper comitari pestilentiam, adeo ut Romani in Cantabria quosdam constituerint, qui muscas venarentur, & pro numero captarum mercedem acciperent. In Carina monte Cretæ, cui novem passuum in ambitu millia, nullæ sunt. *Plin. l. 21. c. 14.* nec ulla Romæ in æde Herculis visa est nec in Papho Insula, per Veneris ingressam fores, *Apollon.* tradidit. In Olympia ingruente certaminum celebritate omnes ad ulteriorem Alphæi ripam spontè avolare, plurium annorum experimento cognitum est *Ælian. l. 5. de Animal. c. 17.* Emma denique Ducis Saxonix inferioris filii uxor, præatum Ecclesiæ Bremensi non longe ab urbe feracissimum promissit, cujus hæc prærogativa, ut nullis ibi pecora muscis vexentur. *Cranzius l. 4. Saxon. c. 29.* Hebræi, referente Tostato, anxia de illis comminiscuntur. Fingunt enim Davidem quæsisisse à Deo, cur homines stultos, araneas, & muscas procreasset, cum cæteris, cum non tantum superflua appareant ista, sed & noxia. DEVM vero respondisse, monstraturum se Davidi, tria ista utilia esse ad aliquid, imo & ei ipsi aliquando utilia fuisse. De stulticia patere, quia nisi se stultum finxisset, coram rege Achis captus fuisset, & forte periisset. Muscam utilem

tilem faisse, cum descendit de colle Hacbilla in cattrā Saulis, dormientibus cunctis, & accepit lanceam Saulis; tum enim pedem inter pedes Abner apud Saulem cubantis implicasse, & cum timeret, jam captum sese, si pedem vi extraheret, Deum immisisse muscam, quæ mordens crura Abner, vincula resolverit, neque tamen excitaverit Abnerum, atque ita liberatum fuisset Davidem. Araneam denique profuisse, quod os Speluncæ, in quâ latebat David, cum eum quaereret Saul, telis suis occlusisset. Ut sugarentur diversa excoctivere diversi. Cepæ frustum carnibus si apponatur, non peti ab illis quidam existimant; non ingressuras domum, si lupi intra eam suspendatur caput, putavit Mizaldus Cent. 7. Aphor. 72. A Lysimachia acerrimo nidore interfici scribit Dioscorid. l. 4. c. 3. Eleboro albo, trito, cumque lacte sparso arceri. Plin. l. 23. c. 8. Quæ de Napelli frondibus victum capiunt, ad venenatos faciunt morsus, si Scaligero credimus. Exerc. 85.

CAPUT XVII.

DE NAUTILO.

Nautili descriptionem exactam Bellonius dedit. *Ejus concha; inquit, tribus, constare fragmentis videtur (carina scilicet & lateribus, cum tamen una & simplex sit) quorum latera utrinque ceu carinae junctæ apparent, ea ut plurimum magnitudine, quam ambæ manus amplecti possunt, latitudine autem, quantum pollex cum Indice comprehendat. Omnes autem non excedunt crassitudinem membranae pergamenæ, striisque in oblongum ductis ad oras arenis laciniatæ sunt, in formam rotundam abeuntes; foramen autem, per quod Nautilus alitur, atque exit de concha, magnum est; hac fragilis est, lactei coloris, lucida, admodum polita, omnino navis rotunda effigiem referens; navigat enim per maris summa, elatus de imo gurgite, effertque se testa inversa, ut facilius ascendere possit & inani scapha enaviget, atque ubi*